

Az Interpol kezdetei A monacói nemzeti iroda

The beginnings of INTERPOL The Monaco National Central Bureau

Richard Marangoni

főfelügyelő, igazgató
Monacói Hercegség Közbiztonsági Igazgatósága,
Interpol Nemzeti iroda Monaco
rmarangoni@gouv.mc

Absztrakt

Cél: Jelen írás bemutatja az 1914. április 14–18. között Monacóban megrendezett I. Nemzetközi Igazságügyi Rendőrkongresszust és annak eredményeit, valamint az Interpol Közgyűlésének százéves évfordulóján megemlékezik a 2014. november 3–7. között Monacóban tartott 83. Közgyűlésről.

Módszertan: A cikk megírásához monacói levéltári dokumentumokat használt fel a szerző. Ezek közül néhány közzétételre is kerül.

Megállapítások: A 20. század elejétől kezdve a Monacói Hercegség egy előrelátó államfő, I. Albert herceg vezetésével erőteljesen részt vett a különböző országok igazságügyi rendőrségei közötti nemzetközi együttműködés kialakítását és a bűnügyi információcserék javítását célzó intézkedések végrehajtásában, hogy megkönnyítse a bűnözők felkutatását és letartóztatását. E célból Monaco 1914-ben megszervezte az első kongresszust, amely rendőröket és jogászokat látott vendégül, akiknek az volt a feladatuk, hogy javaslatokat dolgozzanak ki az új igények kielégítésére, és mintegy húsz ország képviselőit közvetlen kapcsolatba hozzák egymással. Azonban az első világháború kitörése megszakította a megkezdett nemzetközi eszmecserék megerősítésének folyamatát, amelynek egy 1916-ra tervezett második állomáshoz kellett volna vezetnie, és amely végül csak 1923-ban folytatódott.

Érték: 2023-ban lesz a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete megalakulásának századik évfordulója, amelyből a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrségi Szervezet – Interpol – lett. Történelmi szempontból érdekes megvizsgálni a bűnözés elleni küzdelemre szakosodott nemzetközi intézmény megalapításának kezdeteit, és felidézni, hogy ez a konstrukció egy régebbi, a 20. század elején kezdeményezett gondolkodás eredménye, amely először egy 1914-es monacói

Jelen cikk angol változata megjelent a Belügyi Szemle 2023. évi 3. különszámában. DOI link: <https://doi.org/10.38146/BSZ.SPEC.2023.3.15>. A cikk a szerkesztőséghez angol nyelven érkezett be.

kezdeményezésen keresztül valósult meg (amelyről 2014-ben szintén Monacóban emlékeztek meg). Az akkori szakértők által a hercegség meghívására elfogadott és ebben a közleményben bemutatott határozatok hangsúlyozzák az általuk azonosított problémák pontosságát, valamint a javasolt megoldások relevanciáját, amelyek közül néhány ma is érvényes.

Kulcsszavak: Interpol, történelem, igazságügyi rendőrség, Monaco

Abstract

Aim: This article presents the 1st international judicial police congress, which was held in Monaco, from 14 to 18 April 1914, as well as its outcome, and recalls the commemoration of its centenary at the 83rd session of the INTERPOL General Assembly, held in Monaco from 3 to 7 November 2014.

Methodology: Documents from Monegasque archives were used for the writing of this article. Some of them are published here.

Findings: From the beginning of the 20th century, the Principality of Monaco, under the leadership of a visionary Head of State, His Serene Highness Prince Albert I, was strongly involved in the implementation of instruments aimed at establishing international cooperation between the judicial police departments of different countries and improve exchanges in criminal matters, to facilitate the search and arrest of criminals. To this end, Monaco organised in 1914 the first congress that brought together police officers and lawyers, who were tasked with developing proposals to meet these new needs and put representatives from around twenty countries in direct contact with each other. The outbreak of the First World War, however, interrupted the continuation of the process of strengthening international exchanges initiated on this occasion, which should have led to a second stage planned in 1916 and eventually did not resume until 1923.

Value: 2023 is the year of the Centenary of the creation of the International Criminal Police Commission, which became the International Criminal Police Organization – INTERPOL. From a historical point of view, it is interesting to look at the beginnings of the founding of an international institution specialised in the field of fight against crime and to recall that this construction is the result of a more ancient reflection initiated at the beginning of the 20th century, which first materialised through an initiative in Monaco in 1914 (commemorated in 2014, also in Monaco). The resolutions that were adopted by the experts of the time, gathered at the invitation of the Principality, and are presented in this contribution underline the precision of the issues they had identified, as well as the relevance of the proposed solutions, some of those still being valid today.

Keywords: INTERPOL, history, judicial police, Monaco

2. kép

I. Albert herceg

Forrás: [URL1.](#)

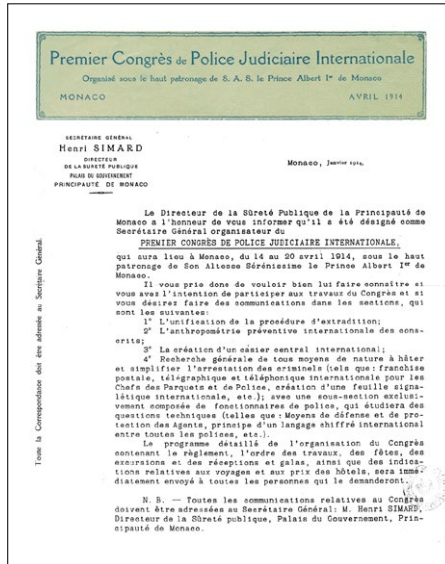
Az I. Nemzetközi Rendőrkongresszust 1914. április 14. és 18. között tartották az Oceanográfiai Múzeumban, ahol 300 küldött gyűlt össze egy kiemelkedő jogász, a párizsi jogi kar dékánjának, Larnaude professzornak az elnökletével.

Ez az I. Nemzetközi Rendőrkongresszus meghatározta a bűnözés elleni küzdelemre és az operatív erőforrások egyesítésére összpontosító szervezet alapjait, annak érdekében, hogy hatékonyabbá tegye azt. Ez az előrelátó kezdeményezés jelentette az első lépést a nemzetközi rendőrségi együttműködésben, amelynek szükségessége az elmúlt évtizedekben egyre erősödött és növekedett.

Ennek elsődleges célja az volt, hogy összehozza az igazságszolgáltatás, az ügyvédi kamara és a rendőrség képviselőit annak érdekében, hogy megkönynyítse az igazságügyi rendszer nemzetközi szintű szervezését.

Ebben az összefügésben javasolták a rendőrségi nyilvántartások, különösen a fényképek és az ujjlenyomatok egységesítésének kiterjesztését egy „nemzetközi központi irattár” létrehozásával, amely ma napjaink nemzetközi adatbázisaink őse.

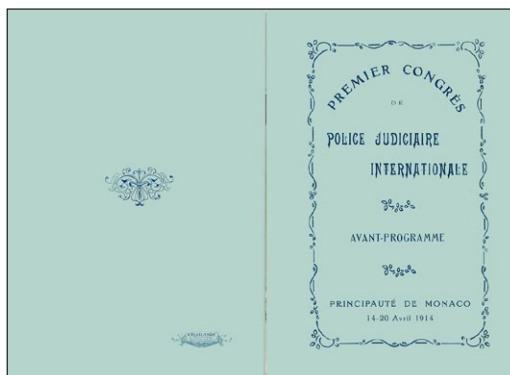
3. kép Meghívólevél

Forrás: Monegasque archívum.

A nemzetközi jogban a büntetőügyekben az országok közötti információcsere javítására alkalmas témakörök kerültek megvitatásra. Az elfogadott határozatok nem lehettek ellentétesek az aláíró országok elveivel és jogszabályaival. A cél egy nemzetközi kiadatási szerződés kidolgozása volt.

4. kép Előzetes program (1914)

Forrás: URL2.

A résztvevőket a munka jellegétől függően négy szekcióra osztották.

Első szekció

A tanácskozás elnöke Goron úr, a párizsi rendőrség korábbi vezetője volt. A bizottság tagjai De Lebedeff úr, az orosz belügyminisztérium küldötte és Reiss úr, a lausanne-i Törvényszéki Tudományok Intézetének igazgatója voltak.

A kívánalmak, amelyeket a kongresszus végén fogadtak el, az alábbiak voltak:

- I. A Nemzetközi Rendőrkongresszus kifejezte azt az óhaját, hogy a különböző országok közötti közvetlen hivatalos rendőr–rendőr kapcsolatok általánossá váljanak és javuljanak, annak érdekében, hogy minden olyan vizsgálatot lehetővé tegyenek, amelyek elősegíthetik az elnyomó igazságszolgáltatás fellépését.
- II. A kongresszus hangot adott azon reményének, hogy a kormányok beleegyeznek abba, hogy minden igazságügyi és rendőri hatóság számára nemzetközi postai, távírói és telefonos szabadságot biztosítsanak a bűnözők letartóztatásának megkönnyítése érdekében.
- III. A kongresszus elismerte, hogy a különböző országokhoz tartozó rendőri tisztviselők jelentéseiben nemzetközi nyelvre van szükség, és kifejezte azon óhaját, hogy a francia nyelvet használják mindaddig, amíg az eszperantó vagy más hasonló nyelv eléggé elterjedt nem lesz ahhoz, hogy e célra használható legyen.
- IV. A kongresszus kifejezte azt az óhaját, hogy a törvényszéki tudományok oktatása valamennyi jogi karon biztosított legyen a hallgatók számára.

A második szekció

Az ülésen részt vett elnökként Mouton úr, a párizsi rendőrségi prefektúra igazságügyi rendőrségi igazgatója, továbbá Maurice Quentin, a szajnai főtanács elnöke és Voinescu úr, a román rendőrség főfelügyelője.

A kongresszus kifejezte azt az óhaját, hogy a Monacói Hercegség kormánya kezdeményezze, hogy a különböző országok kormányai kérjék egy nemzetközi, szakemberekből álló bizottság kinevezését, amelynek feladata lenne, hogy Párizsban, a francia kormány jóváhagyásával, előkészítse a:

- a nemzetközi biztonsági adatlapokat;
- e lapok osztályozási rendszerét;
- az úgynevezett „nemzetközi” vagy „világpolgári” köztörvényes bűnözők körében megállapítandó kategóriák meghatározását.

A harmadik szekció

A bizottság elnöke Nagels úr, a liège-i fellebbviteli bíróság főügyészének helyettese volt, a testület tagjai pedig Dupin úr, a Montbrison ügyvédi kamara elnöke és Niceforo úr, a római jogi kar professzora, az olasz kormány megbízottja.

A következő egyetlen kívánságot szavazták meg:

A Nemzetközi Rendőrkongresszus támogatja az elvet, amely a Nemzetközi Személyazonossági Iroda létrehozására vonatkozó határozatban szerepel, mivel az alkalmas arra, hogy az érintett hatalmak vizsgálatát kiváltsa, és kéri, hogy alaposabb tanulmányozás céljából utalják a Bizottság vizsgálatára.

Negyedik szekció

Végül a negyedik szekciót az elnök, Garofalo báró, szenátor, a Római Semmítőszék tanácselnöke, Mallein úr, a Párizsi Semmítőszék tanácsadója és Frerejouan-du-Saint úr, a Francia Büntetés-végrehajtási Társaság küldötte alkották.

A következő négy kívánságot fogadták el:

- I. A nemzetközi jogi társaságok tanulmányozzák egy kiadási mintaszerződés kialakítását, és kéri őket, hogy munkájuk eredményét szíveskedjenek a következő Nemzetközi Rendőrkongresszuson ismertetni.
- II. A kiadást közvetlenül annak az államnak kell kérni, ahol a bűncselekményt vagy szabálysértést elkövették, illetve annak az országnak az igazságügyi hatóságától, ahol a vádlott menedéket talált. Abban az esetben, ha a kiadást az igazságügyi hatóság engedélyezi, a kormánynak mindig joga van megtagadni azt.
- III. Az ideiglenes letartóztatásnak mindig lehetségesnek kell lennie, a menedéket nyújtó ország igazságügyi hatósága által a bűncselekmény elkövetésének helye szerinti ország bírója által kiadott elfogatóparancs alapján kiadott vízum ellenében. Vészhelyzet esetén a letartóztatást a parancs meglétéről szóló egyszerű értesítés alapján hajtják végre. Az említett letartóztatásra – beleértve minden olyan műveletet, amely az ilyen elfogatóparancsok szokásos következménye – csak bűncselekmények vagy köztörvényes bűncselekmények esetén kerül sor. A letartóztatást azonnal követi a vádlott kihallgatása.
- IV. Két különböző országban folytatott egyidejű büntetőeljárás esetén a kiadott személyt a megkereső országnak adják át, amint a megkeresett országban ellene folytatott büntetőeljárásról hozott határozat jogerőre emelkedett, kivéve, ha a megkeresett ország börtönébe szállítják vissza, hogy ott folytassa büntetésének letöltését, miután a megkereső ország igazságügyi hatóságai végleges határozatot hoztak.

A viták előrehaladtával az összes részt vevő állam számára előnyös döntéseket a legtöbbször igen nagy többséggel, sőt egyhangúlag fogadták el.

Az elfogadott kívánalmak közül kiemelkedett egy egységes szerv létrehozásának szándéka, amelynek célja bizonyos, az összes ország rendőrsége által felhasználható információk központosítása.

Így az I. Nemzetközi Rendőrkongresszus célja nagyrészt megvalósult, nevezetesen, hogy a világ különböző rendőri szerveinek vezetőit szorosabb kapcsolatba hozza egymással, így ösztönözve őket a kölcsönös segítségnyújtásra a nemzetközi rablóbandák ellen folytatott, egyre bonyolultabbá váló harcban.

A kongresszus sikerére való tekintettel a tagok úgy döntöttek, hogy 1916-ban Bukarestben tartják a következő találkozót.

A történelem azonban nem engedte meg, hogy 1914 második negyedévének tovább haladjasson a fejlődés: Ferenc Ferdinánd osztrák főherceg és az Osztrák-Magyar Monarchia trónörököse ellen 1914. június 28-án Sarajevóban (Bosznia-Hercegovina) elkövetett merénylet ürügyként szolgált az első világháború kitöréséhez.

A munka csak 1923-ban, az Ausztriában tartott 2. kongresszuson, és a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete létrehozásakor, a bécsi rendőrség igazgatójának kezdeményezésére indult újra.

A világ megváltozott a 20. század eleje óta. Bár a nemzetközi együttműködés a két világháború alatt, 1914 és 1918 között, majd 1939 és 1945 között szünetelt, 1946-ban az ICPC-t felváltó Bűnügyi Rendőrség Nemzetközi Szervezete – Interpol – létrehozásával újraindult.

A Monacói Hercegség 1950. június 21. óta tagja az Interpol „európai” régiójának. A többi tagországhoz hasonlóan a Monacói Nemzeti Iroda az I-24/7 biztonságos globális rendőrségi kommunikációs hálózaton keresztül kapcsolódik más országok bűnüldöző nemzeti szolgálataihoz és a Főtitkársághoz.

A rendőrségi szolgálatoknak folyamatosan adaptálniuk kellett a technikai és jogi eszközöket, hogy egyre jobban megértsék a bűnözés alakulását, és összehangolt műveleteket hajtsanak végre a bűnözők semlegesítése érdekében, akik képesek a technológiai fejlődést saját hasznukra fordítani.

A rendőrségi beavatkozási képességek javítása érdekében az Interpol Főtitkársága éves közgyűléseket és európai regionális konferenciákat szervez, minden alkalommal más-más országban, de minden alkalommal közös szabályok szerint.

Ebben az összefüggésben a Monacói Hercegség adott otthont:

- az Európai Regionális Konferenciának 1989. március 29–31. között,
- és a 83. Közgyűlésnek 2014. november 3–7. között, amellyel I. Albert herceg előtt tisztelegtek, aki összehívta az első Nemzetközi Rendőrkongresszust.

5. kép
Tiszteletbeli Bizottság

TABLE DES MATIÈRES		Premier Congrès de Paix Judiciaire Internationale ◆ ◆ COMITÉ D'HONNEUR (MONACO) ◆ ◆ ◆	
	Page	<i>Président :</i>	
Adhésions	10	M. FLACH, Ministre d'Etat	
Adhésions (bulletin d')	10	<i>Vice-Présidents :</i>	
Admission	2	MM. ROUSSEU, Secrétaire d'Etat	
Assemblée générale	11	DE ROLLAND, Premier Président de la Cour d'Appel	
Avenir programme	9	LADOUVEILLE, Conseiller du Gouvernement pour l'Asile	
Comité d'honneur	1	M. AMY, Procureur Général	
Communication (dormir, date de réception)	11	<i>Membres :</i>	
Compte rendu (Publication des)	11	MM. VERDIER, Président de Chambres à la Cour d'Appel	
Cotisations	3	DE LOFFI, Avocat à la Cour d'Appel	
Discours des discours	6	MUGIER, Président de Tribunal de Première Instance	
Galas et excursions	10	MAUREL, Vice-président de Tribunal de Première Instance	
Hôtels (liste et prix des)	15	DU VIGNAUX, Premier Substitut du Procureur Général	
Hôtels (renseignements sur les)	13	CODUR, Commissaire Central	
Emploi	12	<i>Secrétaire Général :</i>	
Langue du Congrès	7	M. HENRI SIMARD, Directeur de la Sûreté Publique	
Ordre des travaux, Rése et excursions	14	<i>Secrétaire Général Adjoint :</i>	
Orateurs du Congrès	9	M. GEORGES ANQUETIL, Avocat à la Cour d'Appel de Paris	
Rapports généraux (France, — Première Rate)	15		
Règlement du Congrès	9		
Secrétariat	9		
Sections	4		
Statuts (travail des)	11		
Statistiques du Congrès	2		
Votes	5		
Voyage	12		

Forrás: Monegasque archívum.

A Monacói Nemzeti Iroda részt vesz a tagországok nemzeti irodái vezetőinek az Interpol Főtitkársága által szervezett éves találkozóin is.

Az NCB Monaco a Monacói Közbiztonsági Igazgatóság Igazságügyi Rendészeti Osztályához tartozik. Különösen a nemzetközi nyomozásokban működik együtt a következőkkel:

- országuk bűnüldöző szerveivel;
- más NCB-vel és alhivatalokkal;
- a Főtitkárság irodáival szerte a világon.

A nemzeti jogszabályoknak megfelelően ellátja a globális adatbázisokat saját bűnügyi adataival, és együttműködik a transznacionális nyomozásokban, műveletekben és letartóztatásokban.

Még ha a Monacói Hercegség földrajzi szempontból kis ország is, nemzetközileg mégis nagyon aktív. A „Rózsaszín párdúcok” nevű bandához tartozó bűnözők által 2007-ben elkövetett fegyveres rablásokat követően Monaco kezdeményezte a „Rózsaszín párdúcok” munkacsoport létrehozását. Azóta több rablócsoportot tartóztattak le, és a mindennapos aktív megelőzésnek köszönhetően sikerült elkerülni a fegyveres rablásokat.

2012-ben, az Izraelben tartott európai regionális konferencia során az NCB Monaco is bekerült abba a munkacsoportba, amelyet a szervezett bűnözés visszafordítása érdekében hoztak létre. A közelmúltban Monaco részt vett a kibebűnözés elleni szakértői hálózatban.

Az ICPO-Interpol minden eddiginél nagyobb mértékben járul hozzá egy biztonságosabb világhoz azáltal, hogy képes szembenézni a szervezett bűnözés jelentette kihívásokkal. Így a Monacói Hercegség nemzeti irodáján keresztül a nemzetközi együttműködés tekintetében továbbra is aktív tagja az Interpolnak. Továbbra is javaslattevő erő maradt, és a nemzetközi bűnözés elleni küzdelemben világszerte elismerik képességeit. A határokon átnyúló letartóztatási kérelmek végrehajtásának gyorsasága továbbra is az egyik fő jellemzője.

Ma abban az örömben van részünk, hogy mindannyian Bécsben gyűltünk össze I. Albert herceg – finoman szólva is – látnoki kezdeményezésének folytatásaként, hogy megünnepeljük az Interpol létrehozásának 100. évfordulóját, és hogy számba vegyük az NCB-k vezetői között kialakult operatív kezdeményezéseket, amelyek hozzájárulnak egy biztonságosabb világhoz.

6. kép

II. Albert herceg, Mireille Balestrazzi és Ronald Noble a 83. Interpol Közgyűlésen

Forrás: Monacói Hercegség Közbiztonsági Igazgatósága.

A cikkben szereplő online hivatkozások

URL1: *Prince Albert I.* <https://www.oceano.org/en/organization/the-great-figures/prince-albert-i/>

URL2: *Preliminary programme (1914).* <https://www.interpol.int/content/download/5664/file/1914-Invitation.pdf>

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Marangoni, R. (2023). Az Interpol kezdetei. A monacói nemzeti iroda. *Belügyi Szemle*, 71(11), 2095–2105. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2023.11.15>